

سه شنبه 8 بهمن 1398 - 2 جمادی الثانی 1441 - 27 ژانویه 2020

تصرف آذربایجان توسط قوای روس در جریان جنگ جهانی اول (1293 ش)

تصرف آذربایجان توسط قوای روس، در جریان جنگ جهانی اول (1293 ش)، پس از شروع جنگ جهانی اول و تجاوز نیروهای عثمانی به آذربایجان ایران، دولت روسیه نیز قوای خود را وارد ایران نمود و برای تصرف شهرهای آذربایجان، بین قوای روس و عثمانی جنگ شدیدی درگرفت. در این نبرد سهمگین عده زیادی از مردم آذربایجان کشته و زخمی شدند و اموال آنان به غارت رفت تا این که قوای روس بر سپاه عثمانی پیروز گشت و عثمانی‌ها عقب نشینی کردند. قوای قزاق روس در حالی به ایران هجوم آورده و در شهرها به تجاوزگری مشغول بودند، که ایران از همان آغاز بی‌طرفی خود را اعلام کرده بود. روس‌ها در این میان، شهرهای آذربایجان را آتش زده و مغازه‌ها را غارت کردند. این واقعه در حالی صورت می‌گرفت که دولت تزاری روسیه از سوی لنین سرنگون شده و دولت جدیدی با مرام کمونیستی قدرت را در دست گرفته بود. البته قوای قزاق روس که این زمان در ایران بودند، ارتباطی با دولت جدید نداشته و هنوز به دولت تزار وفادار بودند.

تخصّص روحانین انقلابی در مسجد دانشگاه تهران در اعتراض به سیاست فوّه‌گاه‌های کشم (1357 ش)، در اعتراض به جلوگیری دولت بختیار از ورود امام خمینی (ره) به کشور، حدود چهل نفر از روحانیون مبارز و انقلابی، در مسجد دانشگاه تهران تحصن کردند و شرط پایان این تحصن را بازگشت حضرت امام عنوان نمودند. حضرات آیات سید محمد حسینی بهشتی، مرتضی مطهری، عطاءالله اشرفی اصفهانی، سید محمود طالقانی، محمدجواد باهنر، سید علی خامنه‌ای، اکبر هاشمی رفسنجانی، محمد امامی کاشانی، محمد یزدی، علی مشکینی، محمد صدوقی و... از جمله متحصنین بودند. این تحصن مورد حمایت و استقبال شدید مردم و مراجع تقلید واقع شد و در نهایت شرایطی را به وجود آورد که بالاخره دولت بختیار را مجبور ساخت به بستن فوّه‌گاه‌ها پایان بخشد و اجباراً قدمی دیگر به عقب رود.

کشتن مردم تهران به دسته "بختیار" در آذربایجان، نهادهای عمده بهمن 1357 ش)، در این روز، در تظاهرات و برخوردهای خونی در سراسر کشور، ده‌ها تن شهید یا مجروح شدند. مردم تهران نیز در حالی که برای پیوستن به روحانیون متحصن در مسجد دانشگاه تهران به سمت دانشگاه در حرکت بودند، از طبقات بالای ساختمان ژاندارمری مورد هجوم نیروهای انتظامی قرار گرفته و چهره شهر تهران به صورت یک شهر جنگ زده درآمد. این حرکت، انعکاس جهانی یافت و برخی از خبرگزاری‌ها، آن را مشابه کشتار هفدهم شهریور دانستند. نکته قابل توجه در این روز، همیاری مردم بود چرا که تنها یک ساعت پس از آغاز کشتار، راهروهای بیمارستان‌ها، مملو از لوازم بیمارستانی اهدایی از سوی مردم گردید.

درگذشت "مؤیدالدین محمد ابن علقمی"، وزیر مستعصم بالله (656 ق)، مؤیدالدین محمد بن احمد بن علقمی بغدادی، وزیر شیعی مذهب و روشن ضمیر مستعصم بالله، آخرین خلیفه عباسی، عالم و فاضل و آگاه در امور سیاسی و دارای کفایت و فطانت و حسن تدبیر بود. وی به اهل تقوی و علم ارج نهاد و احترام می‌کرد. ابن علقمی پس از حمله مغول و تسخیر بغداد وانقراض سلسله عباسی در حفظ میراث اسلامی تلاش نمود و در همان سال درگذشت.

روز جهانی کمک به جذامیان شاید امروزه جذام برای ما بیماری مهمی محسوب نشود، اما نیم قرن پیش جذام آنقدر موضوع مهمی محسوب می‌شد که راتول فولبریو فرانسوی آخرین یکشنبه ماه ژانویه هر سال را، روز جهانی کمک به بیماران جذامی نامید. در آن زمان در سراسر جهان، تقریباً 15 میلیون نفر به این بیماری مبتلا بودند. سازمان بهداشت جهانی نیز 28 ژانویه (8 بهمن ماه) را روز جهانی مبارزه با جذام نامگذاری کرد. در سایه مبارزه پیگیر با این بیماری، امروزه، آمار جذامیان جهان به 2 میلیون نفر کاهش یافته، اما هنوز این بیماری ریشه کن نشده است. سیمای اجتماعی جذام طی دهه‌های اخیر تغییر کرده است به طوری که بیماران به طور فزاینده‌ای در سرویس‌های خدمات بهداشت عمومی تحت درمان قرار می‌گیرند. دیگر جذام خوره وحشتناک سابق نیست ولی با وجود این آنقدر مهم است که هنوز هم روز مبارزه با جذام برگزار می‌شود تا به این بهانه در تمام دنیا آموزش‌هایی از طریق رسانه‌های گروهی به مردم داده شود تا آنها با آگاهی علمی از این بیماری چنانچه علائمی از آن را در خود مشاهده کردند به پزشک مراجعه کنند و با تشخیص و درمان زودرس مانع از ابتلای افراد سالم جامعه به این بیماری شوند.

تولد "ست با"، وینس، نقاش معروف اروپایی (1577 م) (ک: 8 اوت) پتر پل روبنس (۲۸ ژانویه ۱۵۷۷ - ۲۰ مه ۱۶۴۰) نقاش مشهور سبک باروک فلمانی در سده ۱۷ میلادی بود. او در وستفالی در آلمان کنونی به دنیا آمد و بیشتر دوران کارش را در شهر آنتورپ (در ناحیه فلاندر، در بلژیک کنونی) به سر برد. موضوع کارهای او بیشتر پرتره، منظره و صحنه‌های تاریخی-مذهبی را در بر می‌گیرد. کشتار بی گناهان، یکی از نقاشی‌های او که برگرفته از داستانی از انجیل متی است، در سال ۲۰۰۲ به مبلغ ۴۹٫۵ میلیون پوند به فروش رفت که بالاترین قیمت برای آثار استادان قدیم نقاشی است.